

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Literary - Cultural

ادبی - فرهنگی

پیکار پامیر
۱۰/۰۲/۱۰

"ارمغان زندان" ، اتریست خواندنی

هنوز، نوجوانی بیش نبودم که زمزمه گرفتاری و حبس "ملک خان" در محیط طنین افکند. در میان همین زمزمه ها بود که برای نخستین بار شنیدم که "ملک خان" (روان شاد عبدالملک عبدالرحیم زی) وزیر مالیه مقتدر و مدبر کابینه سردار محمد داوود بوده است. در عین حال، ذهن کاوشگرم در آن روزگار چنان تحریک شده بود که هر لحظه از خود می پرسیدم چگونه ممکن است یک وزیر بلند مرتبت، فعال و خدمتگار، آنآ و فقط یک شب در میان، از اوج قدرت و شهرت رسمی به آغوش سرد سلول زندان افکنده شود؟ چرا چنین است؟ و . . . در آن زمان، آنچه از زبان ها، آنهم به اساس ادعای حکومت شنیده میشد تنها همین بود که "ملک خان میخواست به ضد حکومت کودتا کند"

گرچه این زمزمه و هنگامه، با گذشت زمان، آهسته آهسته فروکش کرد و نام "ملک خان" و حادثه گرفتاری و زندانی شدن وی، ظاهراً از یاد ها رفت و اما، آنچه من وحتماً هزاران دیگر را در آن روزگار هراسناک نمود، این بود که این حکومت، چقدر قهار و بیباک و ناسپاس است و هرگاه قدرتمندان "خاندانی" به سر خشم بیایند، شخصیت ها و خانواده ها را برباد میدهند و یک شب در میان همه چیز را کُن فیکون میکنند.

سالهای قانون اساسی (۱۹۶۳-۱۹۷۳ میلادی) بود که بار دگر، نام "ملک خان" و قضیه دستگیری و زندانی شدنش بر سر زبانها افتید. آنهم با نگارش مطالب استدلالی و حق خواهانه در جهت اثبات بیگناهی توسط این وزیر زندانی شده در برابر دو برادر و دو عضو مقتدر و همه کاره "خاندان شاهی" (سردار محمد داوود و سردار محمد نعیم) در مطبوعات "آزاد" آنزمان بود.

ارمغان زندان

یادداشت های عبدالملک عبدالرحیم زی

تا آنجا که مسلم است، روان شاد عبدالملک عبدالرحیم زی وزیرمالیه و وزیراقتصاد افغانستان در اوایل سالهای صدارت سردار محمد داوود (دههٔ شصت صدهٔ اخیر هزارهٔ رفته) ، مدت بیست و دو سال را بدون ارتکاب جرم یا گناهی، بدون محاکمه و بازخواست، مغایر همه گونه حقوق مدنی و شهروندی انسان، در سلول زندان "دهمزننگ"

کابل به سر بُرد و از زمان مرگش تا امروز نیز سالهای درازی سپری میشود، اما جای خوشوقتی است که فرزندان آگاه و دانشمند آن مرحوم، " بنیاد عبدالملک عبدالرحیم زی " را استوار داشته و اینک ، یادداشتهای مفید، خواندنی و افشاء گرانه آن خدمتگزار میهن و اما ستمدیده روزگار را تحت عنوان " ارمغان زندان " تدوین و طبع نموده اند.

" ارمغان زندان " که حاوی توضیحات شخص " ملک خان " پیرامون چگونگی وضع مالی و اقتصادی کشور در سالهای قبل از تصدی اش در وزارت مالیه، فعالیتها و برنامه اقتصادی که توسط وی رویدست گرفته شد، مسافرتها موفقیت آمیزش به خارج ، افشاءگری هایش در مورد بانک ملی و همچنان یک سلسله عکسها و اسناد سالهای کار و آزادی روان شاد "ملک خان" و همچنان، عکسهائی از دوران غم انگیز اسارت وی و راپور هائی از منابع خارجی پیرامون اهلیت او در برنامه ریزی های اقتصادی اش در افغانستان میباشد، به اهتمام فرزند با دانش و با مسؤولیت آن مرحوم (جناب داکتر ب. ملک عبدالرحیم زی) و به همکاری "انجمن برای حاکمیت قانون در افغانستان" در مطبعه " شمشاد" کابل به چاپ رسیده است .

"ارمغان زندان"، علاوه از آنکه خاطرات تلخ و شیرین یکی از مردان دلسوز و میهن پرست ما را و اینکه چسان این مرد میخواست در صف مردم خویش بایستد و کاری به نفع آنها انجام دهد ، ولی قدرتمندان ضد مردم و ضد رفاه عامه او را خارجشم خود و خطرناک برای حاکمیت استبدادی شان تشخیص میدهند و . . . را توضیح میدهد، بلکه بخش هائی از سؤالهای لاجواب عامه را نیز پیرامون سقوط ناگهانی و اسارت این مرد نیکو نام افشاء مینماید. همچنان، خواننده میتواند در این اثر، لیست نسبتاً مکمل آنعده از شخصیت های مُلکی و نظامی کشور را که در رابطه با قضیه "ملک خان" از طرف حکومت وقت دستگیر ، شکنجه ، زندانی یا اعدام شده اند، نیز دریابد که یقیناً برای محققین محترم ما خالی از مفاد نخواهد بود.

آنچه بر خصوصیت این اثر می افزاید اینست که گزیده هائی از مقالات ارباب قلم و نظرات پژوهشگران ساحت تاریخ و سیاست کشور را نیز پیرامون شخصیت، کارنامه ها و سرنوشت غمبار "ملک خان" در خود جا داده است. نیز، خواننده از لا به لای اوراق "ارمغان زندان" در می یابد که " ملک خان " کسی نبوده که فضای تنگ سلول زندان و استمرار سالهای دراز اسارت، همت بلند و کمر استوارش را خم سازد. چنانکه وقتی پس از کودتای ثور و قتل برادران حاکم، از زندان به خانه می رود، اوضاع خونین ناشی از اشغال میهن توسط روسها، بار دیگر قرارش را می رباید و علاوه از مبارزه زبانی، با تأسیس "جبهه همسبستگی ملی، صلح و نجات مردم افغانستان" ، اقدام به مبارزات سیاسی و تشکیلاتی علیه کودتاچیان هفت ثوری نیز میکند تا آنکه در سال ۱۳۶۰ خورشیدی توسط عمال "خاد" رژیم کودتا و نوشتادن زهر، به زندگی افتخار آمیزش پایان داده میشود.

اندوین ره کشته بسیار اند، قربان شما

خواندن این اثر برای همه محققان و میهن پرستان عزیز ما ضروری خواهد بود .

ایمیل آدرس مورد ضرورت برای دریافت این کتاب عبارت است از:

abdulrahimzai@gmx.de